

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto K 5.— za pol leta „ 2.60 za četrt leta „ 1.30

Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. List se pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 12 h, dvakrat 18 h, trikrat 24 h.

Štev. 16.

V Mariboru, dne 21. aprila 1898.

Tečaj XXXII.

Nuncijsva zahvala.

Na izrečno željo uredništva so mil. knezoško poklonili slavnostni številki »Slov. Gospodar« in »Südsteirische Post«, ki sta izšli povodom jubileja sv. očeta, njihovega nuncijsva to je namestniku, zastopniku na Dunaju v znamenje udanosti in zvestobe nasproti sv. stolici ter posebnega, globokega spoštovanja vzvišene osebe slavno vladajočega Leona XIII. in sicer z naslednjim pismom:

»Prečastiti in prevzvišeni gospod nadškof!

V nagovoru do Avstrijcev dne 16. aprila leta 1888. so sv. oče Leon XIII. izrazili svoje veselje nad tem, da so njihova naročila v srcih avstrijskih našla najkrepkejši odmev. »Danes nam priča vaša mnogoštevilna prisotnost, vaše pristrčne besede, vaša iskrena čestitka, da se ne obračamo brez uspeha na vašo vernost, na vaše srce«.

V pismu do kardinala Miroslava Fürstberg, nadškofa olomuškega (dne 3. sušca 1891) opominjajo sv. oče Avstrijce, naj izdajajo dobre knjige in razširjajo dobre časnike; njih želja je, da bi vsaka pokrajina imela svoje posebne časnike vernega značaja, v katerih bi se ravnalo in pisalo natančno po razsodbi, modrosti in volji škofovi«.

Škofija lavantska ima dvoje časnikov, jednega v slovenskem, domačem jeziku 400.000 prebivalcev, drugega v nemškem, ki se govori posebno po nekaterih mestih.

Sv. očetu do cela udano ljudstvo te škofije, ki je v tem oziru jednega srca in

jezika — ono ljubi in spoštuje Leona XIII. — je obhajalo letos po želji svojega škofa in po navodu omenjenih listov kolikor mogoče slovesno one znamenite dneve, namreč 1. prosinca, 20. svečana in 3. sušca, ki so jubileji sv. očeta; za njih je ljudstvo mnogo in goreče molilo, da bi jih Bog ohranil zdrave in krepke.

Naprošen od uredništva navedenih časnikov, pošiljam Vaši prejasni visokosti priložena izvoda »Slovenski Gospodar« in »Südsteirische Post« v slavnostni obliki kot znamenje najzvestejše udanosti nasproti sv. apostolski stolici.

V Mariboru, na praznik sv. Tomaža Akv. dne 7. sušca 1898.

Mihael, m. p., škof«.

Papežev poslanik na cesarskem dvoru avstrijskem so se tega razveselili in nemudoma odpisali mil. knezu laskavo pismo, v katerem pravijo med drugim:

»Jako ljubi mi je bilo pismo Vaše prečastite visokosti, v katerem sem zvedel, da se je slavil spomin biserne sv. maše Njih svetosti tudi v Vaši škofiji. Radostno vspremem iztisa katoliških časnikov, ki sta se o tej veseli priliki izdala v posebno skrbno izvršeni obliki. Slednjic Vam, prečastiti in prevzvišeni vladika, pristrčno čestitam na teh zopetnih znamenjih Vaše posebne udanosti in spoštovanja Vašega vernega ljudstva do sv. očeta, rimskega papeža, Vam iskreno želim vse dobro od Gospoda ter ostajam Vaš udani — Taliani, nadškof sebastenski, apostolski poslanik«.

Slovanska vzajemnost.

Petdeset let je, odkar se je v Avstriji vnel boj med Slovani in Nemci. Za nas pomeni ta boj ali obstanek ali pogin, za Nemce ali gospodstvo čez nas ali ravnopravnost oziroma enakoveljavnost z nami. Ni se torej čuditi, da smo se doslej tvegali vsega, ker je veljalo ohraniti nas samih, biti pa nam je tudi še v prihodnje najsvetejša dolžnost, da žrtvujemo vse moči do zadnje kaplje krvi. Čuditi bi se k večjemu smeli Nemcem, ki z vzgledno vztrajnostjo in neumorno pekleno zlobnostjo branijo že pol stoletja krivično svojo zahtevo, da bi mi Slovani, ki smo po dolžnostih, na pr. po denarnem in krvnem davku njim jednaki, ravnopravni, enakoveljavni, pri uživanju pravic pa morali svojem bitju popolnoma se odpovedati; na pr. da bi ne smeli imeti slovanskih sol, bodisi ljudskih, srednjih ali visokih, da bi pri uradih naš jezik ne veljal nič, da bi se morali zadovoljiti s par poslanci, ki so se nam dali le radi lepšega, da bi naši sinovi ne smeli imeti pristopa do višjih državnih služeb itd. Rekli smo, čuditi bi se smeli Nemcem; ali kdor ve, da se ona sila, ki je goni, imenuje liberalizem, najsilovitejša moderna naprava hudičeva, temu bo vztrajnost naših sovražnikov umljiva, kajti znano je, da hudič dela neumorno.

Pa ta boj je za Nemce mnogo laglji, nego za nas Slovane. Prvič so oni napadajoči del, mi se le branimo; tisti, ki napade, je vsikdar na boljšem, nego oni, ki se ima braniti. Zraven tega so oni že sami na sebi kručjega, mi milejšega značaja. Drugič se oni poslužu-

Listek.

Prvo sv. obhajilo.

(Povest; iz češkega preložil I. T.)

«Ljubi otroci — tako je končal g. katehet, ko je pripravljajl otroke na prvo sv. obhajilo — posebno danes in jutri prosite ljubega Jezusa, katerega jutri v svoje srce sprejmete, prosite ga, da bi ga vredno sprejeli, in pa, ako katerega izmed vas še kaj drugzega teži, prosite ljubega Jezusa, on bo gotovo pomagal!»

Otroci so takrat odhajali iz šole s pobožnimi mislimi, kar se je videlo iz tega, da niso začeli hitro zunaj šole govoriti in se smejati, kakor navadno. Odhajali so tihi iz šole, le malo se med seboj pogovarjaje. — Zadnja izmed vseh je odhajala Anica Matevževa. Bilo je videti, da je zelo uboga. Obleka na nji je bila že močno obnošena in raznovrstno skrpana. Bila je ne samo revna, temveč tudi sirota. Ni bilo rok, katere bi ji obleko popravljale, ker draga mamica je že na pokopališču počivala, sama pa še ni dobro znala. Po ranjki materi sta zaostali dve siroti: Anica in mali komaj pet let stari fantič. Anica je dobro znala, da ji je ljubo mater v grob spravil oče s svojim razuzdanim živ-

ljenjem. Oče je bil rokodelec, kar je zaslužil, hitro je zapil. Žena je morala celi dan težko delati pri drugih ljudeh, da bi mogla sebe in otroka preživiti. Ko je pa domov prišla vsa utrujena in pobita, je navadno mož začel hudo razsajati, jo zmerjati in še tepsti. — Pogosto je uboga reva s svojima otročičema solzna molila za svojega moža in vse voljno prenašala. A dolgo ni trpela. Od same žalosti je reva umrla; ljudje so tako govorili. Na očeta so vsi s prstom kazali, da je on svojo ženo v grob spravil, — on jih je pa zato zmerjal, in še več pil. Ko je pa pijan domov prišel, je začel zdaj otroka zmerjati in tepsti, največkrat Anico, češ, da je lena, da bi morala beračiti in — krasti.

Gospod katehet, ko je šla iz šole, ni bil daleč od nje in je opazoval njeno žalost. «Zakaj si danes tako žalostna, Anica?» vprašal jo je, «ali se jutrajšnjega dneva nič ne veseliš?» — Anica se je nekoliko prestrašila. Globok stok se je zaslislal iz njenih prs, oči so se zalile s solzami, in še le čez nekaj trenutkov je mogla odgovoriti: «Sva tako nesrečna!» — «In zdaj je začela pripovedovati vso svojo žalost. Na koncu pa je še rekla: «Ker pa nočem krasti, zato pa mene oče hudo tepejo». Obilne solze so ji med tem iz očíj tekle. — «Pa to še ni vse, je dalje govorila, imam teto, in večkrat k nam

pridejo in nama vedno pravijo: Otroka, rajši se utopita, kakor, da bi bila pri takem očetu! Tako naju teta še v večji greh napeljujejo«.

«Ubogi otrok, reče duhovnik, kako žalostno je tvoje življenje! Zakaj nisi že prej meni o tem ničesar rekla? — «Nisem upala». «In kaj odgovarjaš svoji teti, ako te v greh napeljujejo?» — «Pravim jim, kaj sem v šoli slišala, da je to velik greh proti peti božji zapovedi. Večkrat, kadar nimava kaj jesti in oče nama namestu bratca in greva na pokopališče in moliva skupaj na grobu za mater in očeta. Mati pa naju vselej potolajijo. Vselej se mi zdi, kakor da slišim iz groba materin opomin: Ljuba moja otroka, Boga se bojta! Bog me je k sebi poklical, da za vaju prosim. Bog vaju ne pozabi!» — «Kaj pa jesta, ker vama nihče ne skuha?» vpraša g. katehet. — «Imam v šoli pridne tovarišice, odgovori Anica z bolehnim nasmehom, in one mi večkrat dajo kak košček kruha. Nekatera mi prinese še pogače, pa to jaz shranim za bratca. Ali lakota, ta še ni najhujša. Hujše je, kadar oče pridejo pijani domov, naju zmerjajo, še celo mater v grobu, in kadar še teta naju v greh napeljujejo!» — «Ne poslušaj take tete!» — «Saj je ne bom». — «Zaupaj le v Boga, on te ne bo zapustil. Jutri ga boš prejela v presv. Rešnjem Telesu,

jejo vsakega sredstva, najsi je še tako nemoralno oziroma pregrešno, dočim se mi držimo zapovedi in prepovedi morale oziroma svete katoliške vere. Tretjič njim pomaga vlada, ki ima na razpolago nebroj najsilnejših sredstev, ki jih neutrudno uporablja zoper nas. Četrtrič njih vse prešinja jedna močna ideja, ideja združitve s svobodnimi brati, živimi v nemško narodni državi, v «rajhu», in razširitve tega «rajha» do Trsta, ideja, ki ima za nje, ki se smatrajo za jetnike, za pozabljene brate v Avstriji, silno moč, dočim nas tešijo le globoki vzdihljaji po zemeljskem bivanju, ki bi bilo človeške narave dostojno. In petič smo mi avstrijski Slovani oziroma sredstva, na pota, po kojih hočemo dospeti do cilja, različnih, da ne rečemo preražličnih mislij. To pa je tem huje za nas, ker se nam oni trenotek, ki nam bode naznanjal ali zmago ali poraz, že bliža. Avstrijski Slovani sicer vsi hočemo enakopravnost z Nemci, ali to pa je tudi vse, v čemur smo si jedini; kako pa bi se naj to izvršilo, kar želimo, kako naj do tega pridemo, v tem gredó naše misli narazen.

Osoda nas je razdelila v tri skupine: v češko, v poljsko rusinsko in v jugoslovansko, obsegajočo Slovence ter nekoliko Hrvatov in Srbov. Čehi in Poljaki svojih kronovin, v katerih bivajo s sosedi Nemci in Rusini, ne dadó deliti. Cesar pa oni v svojo korist, kakor mislijo, ne pripuščajo, tega mi, dokler in ker smo z njimi v zvezi, ne moremo zahtevati, da bi se naj nam zgodilo. Za nas, Slovence, ki živimo v 6 kronovinah, v petih pa v manjšini, bi namreč združitve v jedno ozemlje bil največji blagoslov. Pri sestavi skupnega programa, veljavnega za državnozborsko večino smo se jugoslovani Čehom in Poljakom udali ter si iščemo zboljšanja našega stanja, kakor se je v zadnji adresi do cesarja izreklo, v tem, da se osnujejo, kjer smo v manjšini, namestnijski oziroma deželovladni oddelki.

Sedaj so na vrsti jezikovne naredbe za Češko, in ves boj se suče okoli njih. Čehi kakor tudi Poljaki hočejo, da se jezikovne naredbe ne določijo v državni zbornici, ampak doma v deželnih zborih, ker imajo v teh večino; Slovence pa bi, ako bi se jezikovno prašanje rešilo v deželnih zborih, bili najkrajšim potom pogubljeni. To velja za vse Slovence, ne le za one, ki bivajo v kronovinah, kjer so v manjšini; kajti, ako izvenkranjskih Slovencev več ni, se tudi Kranjci svojega življenja ne bi imeli več dolgo veseliti.

Mi mislimo: če se naj Slovani bojujemo z upom na uspeh, in sicer na tak uspeh, da se vsi skupaj ohranimo, ali da rečemo naravno, da nas Jugoslovanov, ki smo od

Čehov in Poljakov slabši, šibkeji, ne bode tem le na ljubo konec, bode treba, da se vsi skupaj: Čehi, Poljaki, Rusini, Slovenci, Srbi in Hrvati bratsko posvetujemo in bratsko določimo, kako nam naj bode postopati, da ne bode nobenemu v škodo, pač pa vsem v korist. Kar se je določilo, za to se pa naj potem poteguje vzajemno, to se pravi: Jaz za te, ti za me, in vsak še sam zase; tako razumevamo slovansko vzajemnost, o kateri se kaj rado piše in na katero se tako pogosto napiva. Vzajemnost mora biti dejanska, če je naj kaj vredna, le besedna je podobna piškavemu orehu. Končno pa jugoslovanske gg. poslance prosimo, naj se naše misli lotijo z vso vnemo. Prihodnjega meseca bode se tudi v Pragi vršil shod avstrijskih slovanskih častnikarjev; čitali smo, da se jih je že prav mnogo oglasilo. Ali bi ti gospodje mogli pretresavati primerneje in imenitneje prašanje, nego je ono, kako Slovani hočemo skupno in bratsko zasledovati cilj zaželjene enakopravnosti?

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Dne 7. maja otvorijo Nj. veličanstvo svetli cesar jubilejno razstavo na Dunaju. — Včeraj je zopet začel državni zbor svoje delovanje, ki niti polževemu ni podobno. — Meseca maja bode na Dunaju shod vseh avstrijskih Slovanov. — Dne 29. in 30. novembra pa bode katoliški shod za Nižjo Avstrijo.

Češko. Za brnsko vseučilišče je bilo v nedeljo več shodov v raznih mestih. — Mladočehe jezi, da se je tudi na Moravskem ustanovilo katoliško učiteljsko društvo. — Minister Kaizl je odložil sicer svoj državnozborski mandat, ali izvoljen bode gotovo zopet poslancem.

Štajarsko. Med Nemci pridobivajo Schönerejanci vedno več pristašev, da je nacionalec Hohenburger v veliki zadregi. — Baron Rokitsky je oni dan gonil svojo komedijo po Gleichenbergu.

Koroško. V Farni vasi ob Prevaljah je katol. politično in gospodarsko društvo za Slovence hotelo imeti v nedeljo shod; toda glavarstvo ga je prepovedelo, ker se preveč boji za zdravje Slovencev.

Kranjsko. Kranjsko nemčurstvo dviga spet svojo ruso glavo; v Ljubljani se bode udeležilo prihodnjih dopolnilnih obč. volitev.

— V Spodnji Šiški so oni dan hoteli socialisti na shodu loviti kmete v svoje zanjke, ali ti so se jim samo smejali.

Primorsko. Jezuit Pavisič je v Trstu v cerkvi sv. Antona starega imel tri pridige o krščanskem socializmu, ali mokračji in Lahoni so v cerkvi, posebno pa zunaj cerkve tako razgrajali, da sta policija in vojaštvo morali poseči vmes in je bilo več oseb ranjenih. Jezuit je pridige moral ustaviti, slov. misijonskih pridig tudi ne bode; tako je torej poulična sodrga premagala oblasti. Sila žalostno!

Ogerski. Kvotna deputacija, to je odbor, ki se ima z našimi odposlanci posvetovati, koliko bomo plačevali k skupnim stroškom, ima za predsednika Kolomana Szella in za namestnika Falka. — Državni zbor se zdaj posvetuje o kongruji ali plači duhovnikov.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče bodo dne 23. aprila poslali svojega monakovskega nuncijskega v Draždane, da bode častital v njih imenu saksonskega kralju Albertu o njegovi 70letnici in 25letnici vladanja.

Belgijsko. V kratkem bo treba voliti polovico državnih poslancev. Ker liberalci in socijalni demokratje skupaj držijo, kakor pri nas, bodo imeli katoličani težke volilne boje, vendar pa bode večina, kakor zadnjič, na katoliški strani.

Nemško. Cesar Viljem je lani častital Krügerju, da je v južni Afriki natepel Angleže, oni dan pa Angležem, ker so v Sudanu v Afriki premagali dervise. Tudi Viljem se nikomur rad ne zameri. — Na srebrno poroko bavarskega princa Leopolda in Gizele sta prišla naš svetli cesar in ruski car Nikolaj.

Turško. Te dne se napoti sultanov tajnik Dševad paša v Petrograd, da prinese ruskemu carju in carici lepe darove in da se z rusko vlado dogovori o krečanskem guvernerju in o vojni odškodnini, katero še Turek Rusu vedno dolžuje.

Špansko. Če kaj izrednega vmes ne pride, bode se prihodnji teden začela velikanska vojska med Špansko in severoameriškimi Zedinjenimi državami. Predsednik teh držav, Mak Kinlej, je namreč že podpisal resolucijo državnega zbora, vsled katere se Kuba proglasi za samostalno. Tega Španska seve ne more pustiti in bo menda že jutri Zedinjenim državam vojsko napovedala.

in zato že danes prosi, da ga vredno prejmeš in pa še prosi za kako potrebno milost!»

»Bodem ljubega Jezusa prosila za očeta, da bi se spreobrnil.« — «Dobro dete, kako je mogoče, da bi ljubi Jezus ne slišal tvoje prošnje!» — «Pa tudi to mene skrbi», rekla je Anica sramožljivo, na revno obleko gledaje, »kako smem v taki obleki pristopiti k mizi Gospodovi?» In solze so ji iz oči na zemljo padale. — «Le danes prosi Jezusa, katerega jutri prejmeš, da ti očeta daruje in jih pripelje na pravo pot!» — Anica je spoštljivo duhovniku roko poljubila in potolažena je šla domov. — Kako dobro srce ima to dete! V uboštvu in trpljenju je kmalu njen duh dozorel. Pa jutri jo čaka prijetno iznenađenje. Moramo skrbeti za revno siroto. — Tako je sam pri sebi premišljeval dobri duhovnik.

Ko je Anica domov prišla, slišala je jok svojega malega brata. Bil je revček lačen. Moral je biti sam doma. Bil je že tega navajen. Anica ga je kmalu potolažila, ko mu je kos kruha podala, katerega ji je darovala mlinarjeva Micika. Ko je pa svojega brata nekoliko potolažila, začela je ubogo pohištvo snažiti in pod ribati. Jutri grem k sv. obhajilu, rekla je sama pri sebi, zato mora biti pri nas vse snažno. In pridno je po hiši snažila.

Približal se je večer. Bratec je že v kotiču zaspal, in tudi njo je že spanec silil. Očeta še vedno ni domov, je zdihovala. Bom pa zdaj molila. Pokleknila je na tla, prekrižala se, sklenila roki in je pobožno molila. Njena čista duša se je vzdigovala proti nebesom k materi. »O draga mamica, prosite z menoj za očeta pri Jezusu!« — Tako goreče je molila, da še korakov ni slišala. «Ti moj najdražji Jezus, molila je dalje, za to tebe ponižno prosim, daruj mi očeta, stori, da se spreobrnejo!»

Anica še ni zapazila, da jo oče z začudenjem gleda. Ko pa zasliši njegove korake, je umolknila. Čudila se je pa, da ko je oče v sobo vstopil, da ni klel, kakor navadno. Oče jo je namreč gledal od zunaj skozi okno in je slišal, kako za njega moli: «Ti moj najdražji Jezus, za to tebe ponižno prosim, daruj mi očeta in stori, da se spreobrnejo!»

Te besede iz ust nedolžnega deteta so se globoko vtisnile v srce očetovo. Šel je tiho od vrat in se usedel na klop. «Jaz hudobnež, jaz nesrečnež, je začel tiho klicati, takih otrok nisem vreden. Ubogim sirotam sem mater umoril in v grob spravil!» In tiho se je jokal. Anica vsa začudena, poslušala očeta. Veselilo jo je, da oče spoznava svoj greh, prijazno k njemu stopi in reče: «Dragi oče, boste šli v drugo sobico spat, ali pa bi

vam kar tukaj postljala?» — «Pusti me tukaj, ljubo dete», reče milo. Anica je prinesla slamo, in je začela za očeta ležišče pripravljati. Oče pa jo je molče gledal. Nakrat ustane in kliče: «Bog me kaznuj, če se bom še kedaj upijanil! Kateri grof ima takega otroka kakor jaz! Pojdi sem, ljubo dete, da te na svoje očetovsko srce pritisknem — pa ne, ne, danes ne, iz mene smrdi ostudno žganje, torej jutri, jutri!»

»Pojdi le spat, Anica, rekel je dalje. Žal mi je, da ti ne morem za jutrajšnji dan k prvemu sv. obhajilu kupiti lepe, bele obleke. Gotovo ti jo kupim čez nekaj časa. Od danes bom pridno delal in se ne več upijanil!»

Zgodaj v jutro je Anica ustala, da napravi red v hiši in se pripravi za sv. obhajilo. Nakrat pa vstopi nekaj njenih tovarišic z učiteljico v hišo. Nesle so nekaj zavitega v papirju. Ko so pa papir odstranile, glej, lepa bela obleka! To obleko pa so darovale revni Anici. Z veseljem je obleko oblekla. Ko jo je oče zagledal, se je od veselja jokal. — «Jaz bom pa tudi šel danes v cerkev», reče oče odkritosrčno. Ginljivo je bilo videti otroke, ki so pristopili prvokrat k mizi Gospodovi.

Stariši so za njimi stali in od samega veselja se solzili. O, s kako pobožnostjo so otroci molili z g. katehetom pripravne molitve in ponavljali krstno obljubo! Po cerkvi so se

Cerkvene zadeve.

Razstava cerkvene obleke

v kn. šk. duhovnem semenišču.

I.

V nedeljo so vihrale raz mariborsko bogoslovnico tri zastave, papeževa, habsburška in štajarska; pomenile so, da je v tem splotju priredila družba vednega češčenja presv. R. Telesa razstavo cerkvene obleke, namenjene ubogim cerkvam lavantske škofije. Razstavo so otvorili mil. knezoškof po slovesni službi božji, katero so opravili preč. g. prelat K. Hribovšek v stolnici. Ob določenem času se je nabralo mnogo ljudstva, čakajoč na prihod mil. kneza in na otvoritev razstave. Osmokrat so prihiteli radostno višji nadpastir, da bi slovesno otvorili razstavo in izročili svojemu namenu sad blagonsne družbe, za katero se prav živo zanimajo. Navzoči so bili razven načelnika družbe, preč. g. stolnega dekana L. Herg-a, še preč. g. prelat K. Hribovšek, preč. gg. kanonika dr. Pajek in dr. Iv. Mlakar, duh. svetovalec J. Majcen, nadžupnik Fr. Korošec, več družih duhovnikov in večina bogoslovcev; nadalje družba gospic in gospa ter mnogo občinstva.

Preč. g. stolni dekan kot načelnik pozdravijo mil. kneza in navzoče, posvetijo letošnjo razstavo v proslavo biserne maše in 20letnice papeštva Njih svetosti Leona XIII., petdesetletnice vladanja cesarja Franca Jožefa I. in — s solzami v očeh — v spomin blagega ustanovitelja te družbe, bivšega knezoškofa Jakoba Maksimilijana, ki bi letos obhajali biserno mašo. Zatem naznanijo družbine uspehe v pretečenem letu, se zahvalijo vsem, posebno gospicam, gopsem in šolskim sestram ter vsem dobrotnikom, ki so dejansko pripomogli do današnje razstave in prosijo mil. kneza, da otvorijo razstavo in podelijo navzočim sv. blagoslov. Po teh besedah načelnikovih povzamejo govor mil. knez ter zadržijo, da so prišli k otvoritvi s tem večjim veseljem posebno letos, ker se ima s to razstavo proslaviti dvojni jubilej svetovnega pomena, dvojni jubilej vseobčne imenitnosti sobesno za katoliškega Avstrijca. Ta razstava je za to posebno imenitna in za družbo velpomembna, ker je posvečena velikanoma — Leonu XIII. in Francu Jožefu I. Dobra misel je bila to in načelnik družbe je ustregel, tako nadaljujejo mil. knez, s tem moji srčni želji, da bi namreč letos v moji škofiji vsa društva, zavodi itd. kolikor mogoče slavno obhajali redka jubileja. Vrednejšega na zemlji sploh ni, da bi se mu posvetila taka cerk-

lišale besede: »Verujem v Boga Očeta — Jezusa Kristusa, Sina njegovega edinega — verujem v sv. Duha, verujem v sv. katoliško cerkev. — Odpovem se hudobnemu duhu, in vsemu njegovemu delu in vsemu napuhu». Za otroci pa so tudi stariši te besede izgovarjali.

Nakrat pa se zasliši glas po cerkvi: »Tudi jaz se odpovem, odpovem se hudobnemu duhu, odpovem se žganju za vse čase!» Bil je to glas očeta Anice, ki je klečal v cerkvi s sklenjenima rokama. — »Dobro tako, Matevž, rekel mu je g. učitelj po sv. maši, le držite besedo! Lahko imate veselje z vašo Anico». — »Kako pa bi ne imel, rekel je Matevž, saj ona zame moli!» — G. katehet pa je dal vsakemu otroku spominek na prvo sv. obhajilo, in ko je vse opravil, vzela je Matevž Anico za roko in je rekel: »Zdaj bova šla pa na pokopališče, da moliva na grobu drage matere, ona je gotovo za naju Boga prosila».

* * *

Matevž pa je tudi ostal mož beseda. Prav za prav bi morali reči, Jezus Kristus, kateherga je Anica tako goreče prosila, je pomagal. Ljubi Jezus je slišal njene pobožne prošnje, daroval ji je očeta in nagnil njegovo srce k pravi pokori in poboljšanju. Da žganje popolno

vena razstava, kakor sta sv. oče Leo XIII. in presvetli naš cesar, oni naš duhovni, ta naš deželni oče; celo potrebno je dandanes v teh burnih, upornih časih, da pokažejo zvesti sinovi svojo ljubezen, svoje spoštovanje, svojo zvestobo in udanost najvišjim, od Boga danim oblastim. Posebno pa sta še vredna ravno ta dva zastopnika božje oblasti, da se njima pokloni sad družbe vednega češčenja presv. R. Telesa, vredna za to, ker kar gorita za ta presv. zakrament.

Sv. oče se prav vrlo zanimajo za češčenje presv. zakramenta; z radostnim srcem odobravajo in na različne načine podpirajo shode, zборе itd., ki se tičejo te družbe. Že prvo leto po svojem nastopu so razveselili glavno družbo vednega češčenja v Rimu s posebnim pismom. Začetnici družb vednega češčenja presvetega R. Telesa sta dve blagi gospe; jedna v Rimu, druga v Belgiji. Ko je poslednja prosila velikega Pija IX., naj se njena družba preloži v Rim, so ji sv. oče to dovolili. Sedanji papež Leon XIII. pa so združili obe družbi v jedno osrednjo družbo, ki ima svojo krasno cerkev in združuje pobožne sestre v vedno češčenje v Rimu, ob cesti, ki se imenuje »via Nomentana«. Leta 1881. se je tej glavni družbi kot udana hčerka pridružila tudi družba vednega češčenja naše škofije.

Novembra lanskega leta so Leon XIII. zopet v posebnem pismu pohvalili in bodrili častilce presv. R. Telesa, ki so se zbirali po raznih mestih v Italiji. Vsem so dali posebnega patrona, varuha, sv. Paškala Bajlonskega, tretjerednika sv. Frančiška Serafskega.

Drugi, ki zasluži, da se mu pokloni taka cerkvena razstava, so naš presvetli cesar. Mil. knezoškof opozorijo v pristrčnih besedah na skupno lastnost habsburških vladarjev, da so vsi iz te slavne rodovine iskreno častili presv. zakrament. Ker je čas potekal, omenili so le Rudolfa I., Maksimilijana I., Ferdinanda II.; cesarico Eleonoro, Marijo Terezijo, sedanjo kraljico špansko, Marijo Kristino; nadvojvodo Albrehta; naposled z navdušenimi besedami slavno vladajočega Franca Jožefa I. — Vzglede Habsburžanov so tako pristrčni, ljubeznivi in resnično pobožni, da jih bomo navedli obširneje v posebnem odstavku.

«Pravo ste zadeli», tako sklenejo mil. knez, »da ste poklonili to razstavo Leonu XIII. in Francu Jožefu I. Razstava je res jubilejska; ona priča, da družba napreduje; udov je letos pristopilo malone 3000; milodarov se je nabrala lepa svota; posebno sta se odlikovali dekaniji celjska in konjiška; darovalo se je precej oblačil, svile, in toliko dela! Srčna hvala

zapusti, obiskal ga je Bog z vročinsko boleznijo, ko je pa Matevž zopet ozdravel, ni mogel žganja niti videti. Bil je potem delaven in skrben in pobožen oče.

Smešnice.

Gojenci nekakega vojaškega zavoda si zvečer vlečejo pri oknu sodček piva v drugo nastropje. Hudomušen nadzornik Veselovič zapazi to, prereže iz okna v prvem nadstropju vrv, potem pa hiti v drugo nadstropje poiskati si porednežev, ki so pa, zapazivši nezgodo, naglo zginili pod tople odeje svojih postelj in začeli glasno smrčati, ko prisopiha nadzornik v sobo in vpraša, kaj počenjajo. Navidezno speči se vzbudijo in jeden se kar glasno pritožuje, kdo da ga dramijo iz sladkih sanj, v katerih se mu je ravnokar zdelo, da so angeljci dušo v nebesa vlekli, a prišel je nebodigatreba, prerezal vrv, in duša je zletela v — globočino.

Imeniten gospodič po imenu Lilek se zaljubi, ter svoji zaljubljenki poda prstan rekoč: »Ljubo dete, moj angeljček! Tu imate prstan v znamenje moje goreče ljubezni do Vas, ki nima konca ne kraja». Gospica: »Tudi moja ljubezen do Vas, zlahni gospod, je podobna temu prstanu, ker še nima začetka».

bodi Jezusu v presv. zakramentu, hvala načelniku in odbornikom, hvala predsednici in prisednicama, hvala čč. šolskim sestram, hvala vsem blagim gopsem in gospicam, hvala vsem duhovnikom, ki so podpirali družbo!»

Končno so podelili sv. blagoslov in potem začeli ogledovati posamezna oblačila. Razstava je trajala 3 dni in imela mnogo obiskovalcev.

Bodi češčen in hvaljen vsaki čas,
Najsvetejši, božji zakrament!

Gospodarske stvari.

Pomladanskim opravilom v sadunosniku

še prištevamo pomlajanje in precepljavanje dreves. Mnoge vrste našega sadnega drevja začno zgodaj roditi in rodé potem leto na leto neutrudno ter razveseljujejo sadjarja s svojo rodovitnostjo. Ali to veselje čez nekaj časa neha. Drevesa začno dajati manje sadja in tudi to je vsako leto drobneje. Poleg tega poganjajo takšna drevesa nižje na debelejših vejah ravne, krepko rastoče šibe. To so znamenja, da so se drevesa vsled svoje preobilne rodovitnosti izcerpala, t. j. vso svojo moč porabila in oslabela. Takšna drevesa se morajo pomladiti, da se zopet okrepčajo in da se prejšnja rodovitost povrne. Pomlajajo pa se tudi takšna drevesa, katera so poškodovali viharji, toča, sneg ali kakšna bolezen, kakor n. pr. glutasti rak, vsehlost skorje in dr. in katera so v hudih zimah na tanjših vejah in vejicah pozebla. Slednjič takšna, katera eno-stransko in nepravilno rastejo. Pomladijo pa se drevesa tako-le:

Vse debeleje veje odžagaj za četrti ali tretji del njihove dolgoti in sicer neposredno pred kakšno stransko vejico, katera naj odrezani del nadomestuje. Nastalo rano ob robu gladko obreži z ostrim nožem, potem pa jo zamaži z blatom, za takšno mazanje pripravljeno. Pri pomlajanju začni delo zgoraj pri vrhu in ga nadaljuj navzdol. Pazi pa, da ne odrežeš na eni strani preveč, na drugi premalo, koš mora dobiti pri pomlajanju pravilno, naravni rasti drevesa primerno obliko. Da se pretakanje mezgovine vsled porezanih vej preveč ne ustavlja v drevesu, pusti 1—3 veje neporezane kot veje vlačnice in jih pomladi še le prihodnje leto. Prej omenjene ravne šibe, ki se rade prikažejo na vejah izcerpanih dreves, poreži, ako jih ne potrebuješ za novi koš. Na koncu pomlajenih vej ti bodo tudi nastale takšne ravne in krepko rastoče veje. Le-te poreži, samo eno pusti, pa tudi to le takrat, če se ti zdi potrebna za podaljšanje pomlajene veje. Pomlajeno drevo začne kmalu spet roditi in rodi potem obilno, kakor je rodilo poprej. Ali zopet se lahko izcerpa, tako, da ga moraš v 10—15 letih vnovič pomladiti. Pomladujejo se jablane, grške, kutine, slive, česplje in višnje.

Kakor pomlajanje, ravno tako koristno je včasih, precepiti že v sadunosniku stoječe sadno drevo. Precepiti, t. j. gori v košu požlahtniti drevo pa kaže: 1. če si zapazil, da si vsadil namesto požlahtnjene drevesa lesnačo ali lesniko, sploh nepožlahtnjeno lesno drevo; 2. če drevo prebujno raste, pa nič ne rodi; 3. če si spoznal, da dotična sadna vrsta v tvojem sadunosniku ne prospava; 4. če hočeš imeti na vsajenem drevesu kakšno določeno vrsto.

Pri precepljenju pazi na to, da (če ni precepljenec divjak) cepiš na rano vrsto zopet rano, na pozno zopet pozno vrsto. Da ti vsled ustavljanja mezgovine drevo ne usahne, pusti prvo leto 1—3 veje kot veje vlačnice in jih cepi še le prihodnje leto. Precepiš lahko vsako vejo, katera še ni preoračila debelosti človeškega nadlakta. Pri večjih in močnejših drevesih je pa najbolje, da se drevo najprej pomladi, potem še le precepi. Prav primeren način cepljenja je cepljenje za skorjo, pa tudi po drugih načinih cepljenja lahko precepavaš. V tanjše veje

deni po eden cepič, v debeleje pa smeš vtakniti tudi po dva in celo po tri. Vselej pa pazi pri precepavanju na to, da ne popačiš oblike koša, da ne odrežeš namreč nekaj vej premalo, drugih ne preveč. Na cepiče, s katerimi si cepil, radi sedajo tiči in cepič premaknejo ali ga s svojo težo celo odlomijo. Takšnega poškodovanja precepljenca varuješ, ako napneš čez vsak cepič lok dovolj močne vrbove trte in ga trdno privežeš na vejo. Tiči bodo potem sedali na lok in ne bodo mogli poškodovati precepljenca. Precepljena drevesa začno v drugem ali tretjem letu po precepljenju roditi in navadno prav rada rodé. Ne zamudi torej precepavati drevja, ako spoznaš, da je to potrebno. —pr—

Plazovi, kako jih zabraniti?

Mnogotera nesreča preganja ubozega kmeta, med tem ni zadnja uima, nevihta, katera mu raznotero škoduje. Toča pobija pridelke polja, da so le-ti prej izmlačeni, nego so dorasli. Preobilna voda raztrga pota, ruši jezove in blati travnike. Ali še večja je njena moč! Pogosto se zarije v zemljo, jo prenapolni s svojo težo in močjo, da jo vzdigne in nese, blateč vse gredé, v bližnji potok. Ko se vreme zjasni, pa se na navadno močnej rodovitnej zemlji že od daleč vidi velika rana, ker utrgal se je plaz! Ta se navadno dolgo ne zaceli, ker v strmini je težko obdržati rodno prst, kjer bi vsaj trava kalila, na spodnjem plasti, koder se je zemlja utrgala, pa je navadno nerodovitna ilovica. Takih plazov imamo žalibog dosti na naših posestvih.

Najraje se utrga plaz ob robu njiv ali travnikov, kjer je rob strm, zgoraj pa ravnina. Na ravnici se voda ne more dosti odtekati, zato sili v zemljo. Ta jo pije in sesa, dokler ne postane težka tako, da je gornja plast, drna in grmovja, ne more več skupaj držati. Odtrga se torej in med šumljanjem novih virov leze v dolino. S tem je seveda na zemlji in pridelkih storjene več ali manj občutne škode.

Seveda bi vsak kmet to rad zabranil, samo da mu je mogoče. Skoraj večina takih nezgod se ne dá ubraniti, nekaj ker se ne vé kedaj in kako bode prišla nevihta, nekaj pa tudi lega kraja pogosto onemogoči vsako brambo. Vendar se tudi v tem obziru dá včasih kaj storiti, kar naj nekoliko pregledamo.

Kakor rečeno, najraje se utrga plaz ob roba njive, za kar je uzrok preveč raven rob njive, kjer se z oranjem kupiči debela in težka zemlja. Da se to zabrani, treba je vsaj vsako tretje leto orati tako, da se brazda na sredi ravnine začne in spodnji del roba nazaj orje, ob kraju pa okoplje. To se naj godi tedaj, kadar se ni gnojilo, ker gnoj je pri tem delu precej na poti. S tem se teža zemlje spravlja nazaj na močna tla in olajša butaro roba. Ob enem pa se ravnina roba zmanjša, da ob nevihtah ne zadržuje vode, katera je uzrok plazom.

Na travnikih je pa to malo drugače. V strmih in suhih krajih so namreč ob malih potokih napravljene senožeti, na katere je po malih jarkih iz potoka napeljana voda, da zamaka zemljo. Dostikrat je težava, po suhej in od živalij prevrtani zemlji spraviti vodo na zaželjeno mesto, da poji kmetu suho zemljo. Kadar nastopi nevihta, pa je kmalu vode povsod preveč. Iz potoka jo udere po jarkih čez silo, zraven pa se je pripodí po bregu navzdol, da majhen jarek ne zadostuje več za odpeljevanje. Ob takej priliki se voda rada ponaša s tem, da utrga kos zemlje in siloma si napravi pot k strugi potoka. Seboj nese več ali manj rodovitne zemlje, s katero blati po travniku naprej.

To seveda kmetu ni ljubo, da začne razmišljavati, kako bi se za drugipot pripravil, ko ga pridejo obiskovat enaki gosti. Prvo je, da se zabrani preveliko vode na jarek in struge potoka. To se napravi, ako se nad «spuščalko» položi močna bruna, da ima voda omejeno strugo. Kadar je vode odveč,

ta ne more v jarek, temuč mora nazaj v potok. Navadno se pri takej «spuščalki» ob nevihti vsa voda ovrže, ker je zaneslo raznih smetij in vejevja. To pa je le prav, ker s tem je jarek oproščen, preveliko vode za čas nevihte ali deževja nositi. (Konec prih.)

Sejmi. Dne 23. aprila v Kaniži pri Ptuj, v Brežicah (za svinje), v Ivniku, pri Svetem Juriju ob Pesnici, v Poličanah (za svinje) in v Hočah. Dne 25. aprila pri Sv. Juriju ob Ščavnici, v Središču, Kostrivnici, Halbenrainu, Dobovi, Vuzenici, Št. Juriju ob juž. žel., v Št. Juriju ob Taboru, v Mozirju, Dolu, Klunjanah in Gotovljah. Dne 26. aprila v Kozjem in Orešju. Dne 27. aprila v Sevnici ob Savi in v Imenem (za svinje). Dne 28. aprila na Bregu pri Ptuj (za svinje) in pri Sv. Antonu v Slov. gor.

Dopisi.

Od Radgone. (Razno.) Dragi čitatelj! Večkrat se sliši pomilovati, zakaj da odtod nikakega dopisa ni, ker je mnogo zanimivega; zato primem za svoje priprosto pero, da nekaj novic širnemu svetu naznanim. Ravno sem dobil neko pismo od Schönenererja, ki me je razveselilo, kakor lisica kuretino! Iz tega pisma se razvidi, da bi nas Schönenererjanci in Wolfovci s svojimi pristaši v Radgoni in tudi zunaj Radgone po občinah radi kar brez zelja snedli; ko bi nam manjkalo le slovenskih kostij, potem bi že šlo! A kjer je meso, tam so tudi kosti, in slovenske so precej močne, ker jih že čez tisoč let mučkajo, pa še jih niso zmučkali.

Tu se je dne 26. sušča vršila volitev za poličko občino. Ali dragi čitatelj, misliš, da v občini? Kaj še! Občinski predstojnik je razpisal volitev zunaj občine v neko gostilnico, ki nam je neprijazna, kjer nas vse nekako pisano gledajo in kjer se tudi taki zbirajo, ki k volitvi ne spadajo. In to vse za to, ker se je županov stol «nekomu» tako omilil, kakor malemu otroku sesalna steklenica ali «tutel».

Tukaj je vse, kar «leze in gre», na volišče prišlo, in kar ni moglo prilezti in priti, se je pripeljalo. Tako se razume samo ob sebi, da so tudi volili po nam sovražnem namenu, kakor so si želeli. Naše ljudstvo si ne išče rado po tujih občinah volilnih pravic, da bi ga tam zasmehovali.

Nekdo je enega naših volilcev vprašal, koliko da dohodninskega davka plačuje in tedaj mu je ta nekdo rekel: »Ker nisi volil z nami, bomo ti že poskrbeli, da boš več plačeval.« Na take načine naše ljudstvo begajo, kjer se nemčurjem ne uda.

Tukaj bi poprosili naše državne poslance, da bi vlado interpelirali, kako daleč sega županova pravica v § 31 obč. reda? Ako ta § župan sam razlaga, kakor je njemu ljubo, tedaj nekateri župan lahko volitve razpiše tudi zunaj dežele, ker nekateri volilci tudi zunaj dežele stanujejo.

Iz Kostrivnice. (Le naprej!) Malo je razglašeno naše bralno društvo po časnikih, pa bolj se je začelo gibanje na tihem. Zato Vam, g. urednik, z veseljem poročam, da so letos začeli pristopati v precejšnjem številu kmetje, fantje, dekleta, žene in možje. Veste, koliko nas je? Že brž nad 50, in to je za naše rezmere veliko. Zakaj pišem, da nas je veliko? Zato, ker to društvo ni tako mlado, ampak že okoli 10 let staro, pa še ni imelo nikoli večjega števila.

Vendar pa moram reči, da nas je vse premalo; zakaj naša župnija šteje nad 2000 duš, od teh bi nas pa le lahko več bilo, najmanj okoli 200. Kaj ne g. urednik, da s tem številom bi se smeli ponašati, da smo nekdo. Pa le naprej, ne več nazaj, da dočakamo o drugem zborovanju vsaj 100, če ne več! Saj se ne plača več, kakor samo le 50 kr. na leto in za to imaš pri rokah toliko koristnega berila na pregled.

Za samo eno krono imaš pravico brati

to leto: «Slov. Gospodar», «Domoljub», Mohorske knjige, «Dom in svet», «Mir», «Glasnik», «Slovenski list», «Kmetovalec», vrhu tega pa še veliko drugih pobožnih, poučljivih in kratkočasnih knjig. Zato le naprej, da se bo o nas reklo po širokem svetu, da napredujemo!

Izpod Velike Kape. (Naše razmere.) Veliko «puščavnikov» se Vam je že, g. urednik, oglasilo, naj se torej pridruži k temu še moja «uboga reva». Če druga ne, jezik imam pa še vedno dober, samo čuvati sem mu zapovedal, da ne prelomi zlasti osme božje zapovedi! — Torej verujte mu!

Ko tako opazujem in izprašujem naših «Pohorcev» razmere, mikalo me je posebno volitev župana za občino Janževivrh-Arlica. Malokje in tudi tukaj še nikoli se ni dogodilo, da se je volitev «vlačila» dva dni, — seveda s presledkom, pa vršila štiri najstkrat! Izvoljen je bil slednjič gosp. Jože Grubeljnik. Želimo mu duha in potrpežljivosti, kateri lastnosti sta v pravej meri dičili starega g. župana! — Značilna za volitev je bila izjava nekega g. odbornika, da poznaoč delo županstva, ne prevzame one skrbi za 200 gld. letne plače, staremu zaslužnemu županu pa ni hotel privoliti par desetakov krvavo zaslužene doklade! V resnici čudna logika!

Kot skromen puščavnik pa tudi nisem nevoščljiv gg. odbornikom omenjene občine za slavospev, ki njim ga pojo nemško-liberalni časniki. To pa vsled za njih poniževalne hvalnice nemško liberalnemu poslancu g. Rokitskemu. O tem je sedaj vsaka beseda odveč, vendar kot pobožen puščavnik bi rad znal, kje sta se k tej zloglasnej izjavi dobila podpisa dveh nenavzočih odbornikov? Mirna vest nekje za to ni! —

Kot puščavnik včasih krevsam po svojih skromnih opravkih in tako dospem tudi v Vuhred. Moj Bog, tukaj pa je težava in nevarnost! Star sem že precej, slišal in skusil marsikaj, ali tako «lepo» oskrbljene ceste še nisem videl! Nisem se čudil, da je na sejma dan (10. sušča v Vuhredu) palo par težkih volov pod cesto, — sreča v nesreči! — da ni kot žrtva kateri poginil! — Za ograje od blizu Ribnice do Vuhreda pač ne dam še onega starega groša, ki so mi ga rajna babica «šenkali». Zraven sem pa slišal, da je vendar pod kaznijo prepovedano vlačiti kmetom «plohe» po cesti. Kot «pobožen» puščavnik lahko trdim, da radi te ceste ni kazni vreden kmet, če tudi vleče kakšno drvo, nego oni, ki jo, plačan, tako zanemarja! Gospoda moja, posodite nam račun okrajnega zastopa vsaj za četrt ure! Enako natančen račun od oskrbovanja te ceste! Zanemarjanje ceste nas «premiče», račun pa mika! Saj menda ni greh, ako davkoplačilec vidi, kam teče njegov težko pridelani denar!

Puščavnik-radovednež.

Iz Slov. goric. (Občinske reči.) Veliko radost javljam, da so v naših občinah zopet dobro volili. Da Drvanji imamo novega predstojnika g. Franceta Zdravca, ki je navdušen Slovenec ter naročnik «Slov. Gosp.» Upamo, da so ondot ž njim popolnoma zadovoljni! — Dne 27. sušča so pa pošteni odborniki v občini Žitnicah izvolili si zopet starega predstojnika g. Jožefa Črnčeca, a svetovalca so mu pridjali dva poštenjaka, gg. Franca Kurnika, veleposestnika, in Frana Peserla. V čast temu predstojniku zapišem, da so ga tokrat volili že devetokrat predstojnikom, katero čast pač redki mož dočaka. Upamo, da bo ta čin tudi vlada vzela v ozir in podelila uzornemu obč. predstojniku neko — zadostilo, ker tak mož si gotovo zasluži. Bog torej, nebeski vladar še ga naj živi mnoga leta! — Kako so kaj volitve izpale v Srednjem Gasteraju in v Krembergu, pa dobijo poročilo bralci prav v kratkem! —k—

Iz Radahove v Slov. gor. (Jeza, žalost, veselje.) Dne 12. aprila je bila pri nas občinska volitev. Suroveži so močno silili v občinski odbor, pa vendar se jim ni posrečilo. Dva nista s svojo surovostjo ničesar dosegla, zato sta šla v taki jezi z volišča,

da so kar pene od zobi kapale; da, lahko ju je bilo slediti do njunih lepo-starih koč. Druga dva sta pa bila tako žalostna, ker nista s svojo norostjo ničesar dosegla; šla sta z volišča, da je po solzah bilo slediti do njunih zidanih hiš.

Radahova in Šetarjeva je ena občina ter je že dolgo let v poštenih in pravičnih rokah, razun tistega časa, kar je bil neki Bolkan ali Kocpek predstojnik, kateremu je pravično glavarstvo občinstvo odvzelo. Veseliti nas pa more to: Predstojnik tisti ne bo, kateri je volilce z vincem zalival in plačeval jim pivo. Adijo!

Iz kozjanskega okraja. (Slovenski pozovi.) Radovedni smo pričakovali, kakšni da bodo letos pozovi za vojaški nabor, nemški ali slovenski. A hvala Bogu in čast onim gospodom, ki so nam nekaterim poslali od prve do zadnje črke čisto slovenske pozove, ki so nas prav razveselili. Pa žalibog, tudi čisto nemških se je nekaj razdelilo in sicer čisto slovenskim sinovom, ki trohice nemški ne razumejo. Ali morda niso za vse slovenske sinove jednake pravice?

Opozorjamo torej one gospode v Brezicah, da naj nam ne kratijo naših narodnih pravic, naj vsem brez razločka prihodnje leto slovenske poklice ali pozovnice, katere nam slovenskim sinovom gredo po postavi, dopošljejo. Ako pa se bodo prihodnje leto kateri nemški poklici, vsi bodo «odmaširali» nazaj na c. kr. okrajno glavarstvo, in zahtevali bomo odločno slovenske.

Kdo daje primeroma več zvestih in hrabrih vojakov našemu presvetlemu cesarju, kakor ravno slovenska domovina! Slovenski fantje, stopimo vsi pod našo slovensko zastavo, ki je in bode nosila do zadnjega našega izdiha napis: «Vse za vero, dom, cesarja in dragi nam slovenski jezik!»

Fantje.

Iz Šoštanja. (O konzumnem društvu.) Zadnji rudečkarški list »Delavec« prinaša iz Šoštanja dopis, poln lažij. Kako taktiko ta list zasleduje, kaže to, da vsprejema dopise iz nemškega tabora.

Nemčurji dobro vedo, da z ustanovitvijo konzumnega društva, jim njih grda ošabnost na naši zemlji mine. Vsled tega in kakor je tukaj že navada, poslužujejo se vseh dovoljenih in nedovoljenih sredstev, samo da bi to preprečili.

Dolfek in Pepo sta hodila že v Slovenji Gradec si glavarstva in nja osobja gledat, a glavarja nista našla doma; torej sta se vozila na uro gledat.

Zadnji naskok je nemčuhom še ostal, in ta jih pelje do samih osebnih obrekovanj. Ni treba še posebno omeniti, da je cel članek le nesramna laž, za ljubi kruhek jim gre, kapitala nimajo in stranke jim bodo kmalu odvzete.

Vsa njih baharija, (le iz nje obstojijo ti ljudje, a mi jih poznamo) jim nič ne pomaga, to prično sedaj že sami verovati, konzumno društvo bo ustanovljeno — in konec besedij! Rojaki, vzdramimo se vendar vsi, vsi, le na noge, na delo!

S Starega grada nad Kozjem. (Pismo starega puščavnikarja.) »Grom in peklo, kaj je to!« Tako zaječim, ko se je na Veliko soboto popoldne zemlja zazibala pod mojimi podplati ter skalnate stene mojega brloga popokale. Brž skočim na svetlo. »Kapa kosmata«, zakličem, zapazivši ne daleč od brloga Volka možnarje prižigati. Zjasnilo se mi je, srce počasneje utripuje, kamen se je odvalil od njega. »Meja zelena«, zarezim se nad Volkom, »zakaj mi pa ne poveš, kdaj misliš streljati?« — »Puščavnik moj dragi, to bi si ti moral sam »zrajtati«, pa ne veš, do je danes Velika sobota?« — »Tristo medvedov, Volk, kaj pa je to«, zavpijem jaz, »glej, glej, od Pirhove gostilne dirja na vso moč star možicelj, tolpa psov ga spremlja, ki dirja in laja za njim. Kaj li mora to biti, Volk? Morebiti se je starec prestrašil tvojega strela! Veš kaj Volk — kaj ne saj sva si dobra? — ti prideš še danes v trg, poizvej na tanko,

kaj je moža tako podilo, kakor da bi mu peklenšček grozil, potem pa mi pridi povedat«.

Še tisto večer, ko je Volk streljal k ustajenju, mi je povedal kaj in kako in zakaj? Prišel je namreč na Veliko soboto popoldne v Pirhovo gostilno neki kozjanski nem—škorček. Akoravno je ta dan ostro zapovedan post in dasi ima ta starec hrano doma, vkljub temu si je naročil mesa ter se zalagal ž njim v posmeh cerkveni zapovedi in v veliko pohujšanje vseh pričujočih. Ko pa zagleda neki kozjanski mladenič tega predrzneža, zgrabi ga sveta jeza in v svoji opravičeni razdraženosti mu reče naslednje, ne sicer dostojne vendar primerne besede: »Panas pa danes še svinja in pes ne bi jedla mesa«. Po teh besedah nastane nepopisen smeh in krohot po gostilni, nemčurja sramota oblije in ves poparjen jo na mah pobriše domu. Tako mi je pravil moj prijatelj strelec Volk, tako da nisva smeha popokala. Vi se tudi smejete, g. urednik, kaj ne? Lepo vas pozdravlja stari puščavnik Starega grada nad Kozjem.

Razne stvari.

Domače.

(Mil. knezoškof) se prihodnje nedeljo zvečer udeležijo papeževe slavnosti v katoliškem delavskem društvu. Sploh pa mil. višji nadpastir iskreno želijo, naj bi se letos kolikor mogoče prirejale slavnosti na čast bisernomašniku Leonu XIII. in presvetlemu cesarju Francu Jožefu I. o vladarski petdesetletnici, da se v ljudstvu utrja spoštovanje do duhovne in posvetne gosposke.

(»Večna je Slovencev čast«), poje naš pesnik. Teh besedij smo se spomnili, ko smo brali poročilo iz Pulja, kamor se je v soboto popoldne drugi bataljon pešpolka št. 87 s Krete pripeljal, kjer je o prihodu naše slovenske vojske v imenu cesarjevem pohvalil vojni minister Krieghammer. Nemški časopisi vedno le govorijo o štajarskem pešpolku št. 87, ne, to je južnoštajarski, ali bolje to je slovenski polk.

(Francel Girstmayr) je danes teden na volilskem shodu v Stainzu imel grozno smolo. Govoril je o svojem državnozbornem »delovanju«. Škoda, da ni omenil, da je lani v zbornici korajžno tolkel z deščico po pultu, potem pa pod pultom, ko so se naši poslanci iz njega preveč norčevali, morda bi le ujel zaupnico. Da, da, Francel za vse drugo »paše«, samo za poslanca ne!

(S Krete doma.) V ponedeljek ob 10. uri dopoldne se je v Celje pripeljalo 210 rezervistov 2. bataljona 87. pešpolka. Na kolodvoru so jih pozdravili častniki pod vodstvom g. majorja Arlati-ja, okrajni glavar grof Attems, župan Stiger in velika množica ljudij. Godba je »Krečane« spremljala v kosarno, kjer jih je opoldne pogostilo mesto na lastne stroške. Popoldne so se pa rezervisti židane volje napotili vsak na svoj dom.

(Krajni šolski svet Tepanje) izreka presrečno zahvalo slavnemu predstojništvu narodne posojilnice v Konjicah za prostovoljni prispevek 50 fl. v podporo za blage namene tukajšnje šole; naročil se bode namreč zvon v spomin 50letnega vladanja Njih veličanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I.

(Pečati naših pošt.) Od Male Nedelje smo dobili tako oster dopis zoper tamkajšnje uplivne narodnjake radi ondotnega nemškega poštnega pečata, da si dopisa nismo upali natisniti. Naj nam gosp. dopisnik tega ne šteje v zlo! Kajti takih graje vrednih narodnih zaspancev je mnogo povsod ondi, kjer ima pošta samo nemški pečat. Slovenci, kdaj se bodete vzdramili in za dvojezične pečate potegnili? Ne čakajte, da bo prepozno!

(Gozdni požigalec.) Iz Rogatca se poroča: Dne 7. aprila je začelo goreti v gozdu trgovca Janeza Stojnška. Bila je vsled

suše velika nevarnost za njegov gozd in za sosedove. Slatinski žandarji pa so ogenj pravčasno zapazili in udušili; ob enem pa tudi zgrabili požigalec Franca Čonžeka, prej Stojnškovega hlapca, ki je iz maščevanja gozd zanetil.

(Nesreča na železnici.) V soboto zvečer so v Špielfeldu pri čuvajevi hišici pod gradom na železni cesti našli neko kmetico s prebito lobanjo. Bila je napol nezavestna in ni mogla povedati svojega imena in uzroka svoje grozne nesreče.

(Osebna vest.) Profesor veronauka v pok., vlč. g. šolski svetovalec Ivan Krušič prevzel je pouk slovenščine na nemški gimnaziji v Celju. — Vlč. g. Jernej Voh, nadžupnik in dekan konjiški, si je šel zdravja krepčat v Iko.

(Iz Konjic) se nam poroča: Na velikonočni dan je zavihrala na hiši gostilničarja Werbnig-a »frankfurterca«, v znamenje prihoda ptujskih »turnerjev«. Pripeljalo se je tudi nekaj celjskih »Wolfovcev«, s katerimi so se podali v omenjeno samo Nemcem namenjeno gostilno. Tudi na nemški šoli je visela črno-rudeče-zolta zastava, s katero se je nemškega nadučitelja Seidlerja mladina zabavljala in pozdravljala z besedami »Heil und Sieg« mimogredoče. Popoldne ob 3. uri se je zapela »Die Wacht am Rhein« kot odhodnica ptujskih »turnerjev«.

(Potres.) Iz Savinjske doline se nam poroča, da se je v nedeljo deset minut pred polnočjo čutil dokaj močan potres. Tudi v drugih južnoštajarskih in kranjskih krajih so ga čutili, najbolj zopet v Ljubljani, vendar pa ondi ni nikake škode povzročil.

(Od Savinje.) V Št. Pavlu na Boljski pričnejo drugi teden že slikati novo župno cerkev. — Mramornat veliki oltar pa dobi podružnica šmihelska sv. Radegunde nad Mozirjem.

(Strašno razburjene) so stranke v gornjegrajskem okraju, katerim je celjsko okr. glavarstvo poslalo samo nemške plačilne pole, nekemu Nemcu pa slovenske. Dobro vemo, da je vse to maslo podpisane komisarija Kriehuberja; ali je pa naše tako patriotično ljudstvo za to tukaj, da ga nemški državni uradniki nalašč izzivajo? Sploh je pa oseba imenovanega komisarija v kaj dvomljivej veljavi v celem okraju; ker ljudi, ki se družijo s socijalnimi demokrati (na Laškem), ki volilce kličejo na volišče, a jih potem na cedilu puste (okr. bolniška blagajna); kateri si prilačujejo pravice, ki jim ne grejo (brežiški brod); ki se vedno le na nemške svoje prsi bijejo, pač ne moremo in ne bomo posebno spoštovali. Sploh pa rečemo, da bomo našli pota, ukrotiti vedno izzivajočega nemškega viteza Kriehuberja.

(Z Remšnika.) Letos bo pri Sv. Pongracu opravilo 4. nedeljo po veliki noči, dne 8. maja zavoljo sv. Janeza podružnice v Marenbergu. Zidanje cerkve se bo začelo. Opravila ostanejo po navadi.

(Iz slovenjgraškega okraja.) Kruto izvedenje šolske postave se je pokazalo na Veliki ponedeljek v nekej tukajšnji občini, ko je orožnik slaboumno mater udovo tiral zaradi otroških šolskih zamud za 15 ur v ječo; trije nedorasli otroci pa ostali doma brez matere in vsacega nadzorstva. Zadnji berač svete praznike v veselju preživi, a v družinah se božji mir kali, ker tako postava veleva. Resnične so besede Pija IX., ki je našo šolsko postavo imenoval: leges abominabiles.

(Mladina, ne delaj lahkomiselno dolgovi!) Zjutraj dne 13. aprila so našli v Slov. Bistrici v svoji postelji mrtvega poštnega praktikanta, Karola Streif-a. Sam se je v noči s puško, katero je še mrtev imel v roki, ustrelil radi prevelikih dolgov, kakor poročajo časniki.

(Nesrečno velikonočno streljanje!) Na »vuzem« ali velikonočno nedeljo je v Radahovi, okraja št-lenarskega v Slov. goricah, hotel 18letni želarski sin Alojz Kolmanič streljati iz stare puške. Toda ko sproži, razleti se cev in ga na desnem očesu

tako težko rani, da je neprevidnež moral iti v Gradec v bolnišnico!

(Rotmanovo hišo) pred frančiškansko cerkvijo v Mariboru so začeli podirati. Te dni jo bodo odstranili, da bo ondi lep prostor in da bode krasna frančiškanska cerkev še krasnejša in veličastnejša videti.

(Otrok zanetil.) Dne 8. aprila se je polčetrto leto imajoči Mihael Kovač, sin kočarja Karola Kovača, v občini Sv. Krištof pri Laškem igral z žveplenkami ter hišo užgal. Zgorelo je poslopje, vsa hišna oprava in mnogo obleke. Pogorelec je bil zavarovan za 300 gld., vendar ima še škode nad 100 gld.

(Poročil se je) Dominik Pandolfi knez Guttadauro, veleposest. pri Slov. Gradcu, z Angelico grofico Dunaj de Duna-Vecse, hčerjo grajščaka grofa Dunaj. Poroko je opravil papežev nuncij Taliani na Dunaju letos dne 16. aprila.

(Duhovniške spremembe.) Provizor v Mozirju je postal č. g. Janez Medvešek. — Premeščeni so č. gg. kaplani: Jož. Krohne iz Slivnice pri Celju v Šmarije pri Jelšah, Franc Gosak od Sv. Vida pri Ponikvi v Zreče in Franc Šaloven iz Zreč v Žetale. — V začasni pokoj sta stopila vsled bolehnosti č. gg. kaplana Gašpar Kačičnik v Žetalah in Franc Horvat v Šmarijah. — V stalni pokoj je stopil vlč. g. Valentin Par, župnik v Gotovljah. — Razpisani sta župniji Sv. Križ nad Mariborom do dne 29. in Gotovlje do 31. maja.

Društvene.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali: Slavna posojilnica v Konjicah 25 gl., č. g. Marko Črnko, župnik v Sevnici, 3 gld. in č. g. Jožef Weixl, kaplan v Ljutomeru, 2 gl. Bog plati!

(Kaka slavnost bo letos na Murskem polju?) Nekaj let zaporedoma so bile v ljutomerskem okraju lepe narodne slavnosti na pr. Krempeljeva, Trstenjakova. Človek se veseli takih dnevov med dobrim slovenskim ljudstvom. Letos pa bi bilo umestno, da bi taka narodna slavnost bila v zvezi z jubilejno slavnostjo prve slovenske gasilne «Zaveze» na Štajarskem, ki šteje že 11 gasilnih društev, ki imajo čisto slovansko-češko uniformo. Na noge! Ne odlagajte dolgo, ampak kmalu naj se osnuje pripravljalni odbor v središču, v Ljutomeru!

(Koncert celjskega pevskega društva) dne 17. aprila se je obnesel vrlo dobro. V prvi vrsti omeniti je krasno izvajanje narodnih pesmij od strani mešanega zbora. Prednašanje teh pesmij je bilo tako dovršeno, da se je res čuditi, kako je mogel pevski vodja, g. dr. Ravnihar, v tem kratkem času pevski zbor tako izvežbati. Poskočna pesem «Bratci veseli vsi» se je morala ponavljati. Pri petju lepe pesmi «Pastir» odlikovala sta se g. dr. Karlovšek (tenorsolo) s svojim čistim, milodonečim tenorjem in gsp. Zor (bariton) s svojim krasnim, polnodonečim baritonom. Posebno zanimanje je vzbujala gospica Wolska s samospevi. Po vsaki točki se je glasilo burno ploskanje. Proti koncu se ji je izročil krasen šopek, ravnokotako tudi gospoj Debelakovi v priznanje njenega spretnega spremljevanja na glasoviru. Tamburaši so rešili svojo nalogo častno. Izvajali so posamezne točke z največjo lahkočo in natančnostjo. Le še večkrat! Celjsko pevsko društvo sme na ta koncert ponosno biti; kajti vsak je zadobil prepričanje, da to društvo, ki obstoji šele komaj nekaj let, močno napreduje.

(Osnovni shod lesne zadruga) za gornjo Savinjsko dolino se bode vršil v nedeljo, dne 24. aprila v Mozirju. — Zelo in že davno potrebni zadrugi želimo najboljših uspehov!

Iz drugih krajev.

(Srebrno poroko) sta včeraj v Monakovem obhajala bavarski princ Leopold in princesinja Gisela, hči našega svetlega cesarja. Tega dogodka se s preljubljenim vladarjem veselijo vsi zvesti Avstrijci.

(Zlata maša.) Dne 21. maja t. l. mine ravno 50 let, kar so bili naš solnograški nadškof, kardinal dr. Janez Haller, v mašnika posvečeni.

(Pripravljalni odbor za vseučilišče v Ljubljani) si je izbral za načelnika g. profesorja Levca, podnačelnika g. dr. Janežiča in tajnika dr. Majarona, kateri je dobil nalog, da sestavi obširno spomenico na državni zbor v prilog slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

(Vodni kanal), ki bode spajal Riga v Vzhodnjem morju s Črnim morjem se bode začel kopati jeseni. Stal bode 220 milijonov rubljev. Ta nova vodna pot bode važna za trgovino, ker se bode zelo olajšal promet med severom in jugom Rusije. Ves kanal bode po noči električno razsvetljen.

(Dalmatinski Hrvatje) so zgubili dvoje vrlih sinov. Te dni sta preminola dr. Lovro Monti in Vlaho vit. de Giulli. Oba sta bila delavna in uneta rodoljuba. Monti je posebno deloval za slogo med Hrvati in Srbi. Ostavil je svoto 40.000 gld. za osnivanje poljedelske šole v Kninu.

(Junaški čin deteta.) V Parizu ob bregu reke Seine sta se igrala dečka brata, katerih jeden, 3letni je zdrnil v reko. Njega 7letni bratec se je vrgel hipoma za njim v vodo, da ga reši. Ker ni mogel najti bratca, je splaval na breg. Koj na to pa se je pokazal mali bratec še jedenkrat iz vode. Starejši, zapazivši ga, se je vrgel v vodo in sedaj se mu je posrečilo ugrabiti bratca za roko in mu tako rešiti življenje.

(Novo pristanišče v Rusiji.) Te dni razglašena postava dovoljuje 250.000 rubljev podpore za urejenje novega pristanišča «Port Katarina» v Ledenem morju v provinciji Arhangelsk, kamor bode premeščena tudi uprava okraja Kola.

(«Pravo Slowian») se bode zval novi list, ki prične izhajati v Krakovem. Program mu bode: Zblizanje Čehov in Poljakov tudi na gospodarskem polju ter ojačenje slovanske vzajemnosti. Živio!

(Proslava 50letnice hrvaškega uradnega jezika) v Banovini se je dne 18. aprila v Pragi izvršila sijajno. Slavnosti so se udeležili državni poslanec Spinčić, poslanec dr. Potočnjak in več čeških poslancev. Bilo je mnogo govorov. Med istimi je bil znamenit govor dr. Potočnjaka, ki je proslavljal vzajemnost med narodom češkim in hrvaškim. Slavnostnemu odboru je došlo mnogo brzojavk, jedna tudi od biskupa Strossmayerja, v kateri izjavlja, da se z vsem srcem udeležuje te slavnosti ter blagoslavlja zvezo med Čehi in Hrvati, da bi isti premagali sovražnika v tem težkem boju.

(Rudeče vino) se poskuša, če je pravo, tako-le: Vlij nekaj kapljic vina na košček čiste krede in pazi na barvo. Pri naravnem vinu ostanejo lise na kredi rujavkaste ali škrljastosive. Ako je v vinu fuhsin, ostanejo lise rudeče, ako je vino barvano z borovnicami, so lise plave, in če je barvano s sleznicami, so lise zelene ali plave.

(Ni ga več!) Neki rimski plemenitaš, ki se je zaročil z neko neapeljsko princezino, je zginil te dni brez vsakega sledu. Ni znano, je-li se je zbal zakona ali groženj upnikov, katerim je zapustil v spomin samo 2 milijona dolgov.

(Kuga v Indiji.) Iz Bombaya javljajo: V onem tednu je umrlo za kugo 678 oseb. V primeri s prejšnjim tednom se je zmanjšalo število umrlih za 300 glav.

(Nenavadna prememba v poklicu.) Slavni pevec-tenorist Gambarelli je prestopil v duhovski stan. Te dni je pel v Bergamu novo mašo. Uzrok, ki je napotil mladeniča do tega koraka, da je zapustil oder in stopil pred oltar, je neznan popolnoma.

(Sibirska železnica) je jedno največjih podjetij na vesoljnem svetu. Prvi brzovlak je že stekel iz Petrograda v Tomsk. Ta brzovlak je tako urejen, kakor dosedaj še nobeden drug na svetu. Vozovi se ne zibljejo, zvezani pa so med seboj tako, da se človek

lahko spreha po vsem vlaklu; v njih dobiš pa, kar hočeš. Vlak je električno razsvetljen.

(Koroške novice.) Blizu Žitare vasi je utonil v Beli L. Rešovnik iz Obirskega. Padel je v pijanosti v vodo. — Ob državnih cestah v celovski okolici napravljajo posebna pota za kolesarje — Leta 1897. je bilo na Koroškem 127 zdravnikov. Na jednega zdravnika pride povprečno 2842 prebivalcev. Najneugodnejše je to razmerje v velikovškem okraju, kjer je še le za 5951 prebivalcev jeden zdravnik. — Veliko »heilanje« bode letošnje poletje v Celovcu. Dne 15. avgusta zborovala bode tu zveza koroških pevskih društev, katerim bodo prisli na pomoč tudi Kočevarji, začetkom septembra pa bode občni zbor »Südmarke«.

(Novice s Kranjskega.) V Ljubljani je po dolgem bolehanju umrl vzgledni slovenski rodoljub dr. Jernej Zupanec v 88. letu. — Zaobljubljena potresna procesija je bila na velikonočno nedeljo v Ljubljani zelo slovesna. — Na Kranjskem je bilo koncem minolega leta 503.977 prebivalcev; rojenih je bilo 18.801, umrlo jih je 13.613. — Zgorela je v Koželovci pri Novem mestu 78letna M. Glavič. Delala sta s sinom v vinogradu, a ker jo je zeblo, zakurila si je v kleti, pri čemer se ji je vžgala obleka. — Pred svetlim ceserjem sta dne 18. aprila prisegla prevzvišeni g. dr. J. Missia kot knezoadškof goriški in mil. g. dr. A. Jeglič kot knezoškof ljubljanski.

(Grof Pininski,) novi namestnik v Galiciji, je v zasebnem pogovoru rekel, da bo kot namestnik gledal posebno na to, da se razmerje med Poljaki in Rusini ublaži kolikor mogoče. Prav bi bilo, da se odstranijo zapreke, katere tlačijo Slované med seboj po celi Avstriji.

(Utonil) je na veliki petek pri Lindavu v Bodenskem jezeru dr. Jan. Jurij Büchler, profesor jutrovskih jezikov na dunajskem vseučilišču. Vozil se je zvečer v čolnu po jezeru. Drugo jutro pa so našli čoln poveznjen na jezeru, njega pa nikjer. Trupla še niso našli.

Loterijne številke.

Dunaj 16. aprila 1898: 64, 11, 51, 4, 83
Gradec » » » » » 6, 32, 64, 13, 75

Žitne cene.

Ime mesta (za 100 kil)	Pščenica		Rž		Ječmen		Oves		Koruza		Proso		Ajdina	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
V Celju ...	14	—	12	—	10	—	8	—	7	—	11	—	11	—
V Celovcu.	12	50	9	73	8	77	7	42	6	84	—	—	—	—
Na Dunaju	12	48	8	93	—	—	7	16	5	57	—	—	—	—
V Gradcu.	14	30	10	50	9	50	7	90	6	60	6	70	—	—
V Ljubljani	13	80	9	20	8	—	7	50	6	70	—	—	—	—
Na Ptuju.	12	—	8	20	7	—	7	50	6	50	6	—	8	20
V Mariboru (za 100 lit.)	9	55	6	40	4	80	3	50	5	05	5	05	4	80

Hennebergova svila

meter 45 kr. do 14 gld. 65 kr., pristna le tedaj, ako se naroči naravnost v moji tovarni; črna, bela in barvana; tkanine, barve in vzorci po najnovejši šegi. Zasebnikom poštnine in carine prosto na dom. Vzorci obratno.

G. Henneberg-ova tovarna za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Vabilo

k rednemu občnemu zboru Posojilnice v Celji, registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki se bode vršil v soboto, dne 30. aprila 1898 ob 2. uri popoldne v sejni dvorani »Narodnega doma« v Celji s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Razni predlogi.

V Celji, dne 20. aprila 1898.

Načelstvo.

Oznanilo.

Dne 1. julija 1898 začne se polletni poduk na **deželni podkavalni šoli v Gradcu** in odda se pridnim in potrebnim kovačem 10 deželnih stipendij po 50 gld. s prostim stanovanjem, kolikor še bo prostora v zavodu; po tem še od več okrajnih zastopov enako po 50 gld.

Pogoji so 18-letna starost, zdravje in krepka vzrast, domovinska pravica na Štajarskem, dobro dovršena ljudska šola in delovanje vsaj dveletno kot podkavalni kovač.

Vrh tega se mora še vsak prosilec z reverzom zavezati, da bode poduk dovršivši podkavalno obrt najmanj tri leta na Štajarskem, oziroma v tistem okraju, od katerega bi stipendijo prejel, kot mojster ali pomočnik izvrševal.

Prošnje z reverzom, s krstnim in domovinskim listom, s spričevalom o zdravju in o šolskem poduku, z učilnim pismom, delalsko knjigo ter s spričevalom o premoženju in obnašanju, naj se vložijo pri deželnem odboru najdalje do **15. dne maja 1898.**

Kovači, ki jim ni toliko za stipendijo, kolikor samo za poduk, pa se naj z dokazom 18-letne starosti, dobro dovršene ljudske šole in delalskega poleg učilnega lista, dveletnega delovanja v kovačiji, v prvih treh dneh podučevanja pri ravnatelju šole oglasijo.

V Gradcu, dne 9. aprila 1898.

Od štaj. deželnega odbora.

Za vinogradnike zelo koristna je knjižica: 17-3

Peronospora

ali strupena rosa,

ki v lahko umljivem jeziku na drobno razpravlja o navedeni trtni bolezni ter o načinu, kako se je iste mogoče iznebiti. Delce se dobi pri pisatelju **Anton Kosi-ju**, učitelju in posestniku v Središču na Štajarskem, za majhni znesek 12 kr. (s poštnino vred.)

Vinogradniki, omislite to knjižico svojim viničarjem; korist bo le Vaša!

Občinsko predstojništvo občine cerkvenjaške

naznanja, da bo v Cerkvjenjaku, pri Sv. Antonu v Slov. gor., **živinski in kramarski sejem dne 28. aprila.**

Zadružniki kolektivne zadruge,

okolice mariborske l. d. D. B. se za nedeljo, dne 24. aprila 1898, predpoldne ob 9. uri v gostilno pri „rudečem ježu“, v dvorano Viktringhofske ulice k rednemu shodu vljudno in prisrčno vabijo.

Dnevni red:

1. Določitev roka oprostena.
2. Prememba društvenih pravil.
3. Prosti nasveti.

Rudolf Novak, remenar in sedlar

v Mariboru

grajski trg (Burgplatz) št. 2. se uljudno priporoča slavnemu p. n. občinstvu, zlasti pa preč. duhovščini za izdelovanja najfinjših, kakor tudi priprostih **konjskih oprav** in sploh vsa remenarska in sedlarska dela. — Izvršuje tudi vsa v to stroko spadajoča

popravila

najhitreje in najceneje. 7-10

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleznike in okrevalce kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 109

Naznanilo.

Takoj prodati želim svoje **posestvo**, ki meri 30 oralov, s setvijo vred. Na posestvu, ki leži v hajdinski občini, pol ure od Ptuja, se nahajata dva zidana hrama in gospodarsko poslopje. Proda se posestvo pod silno ugodnimi pogoji, ki se izvejo pri lastniku samem.

2-2

Marko Horvat.

Orgljavaec

40 let star, v samskem stanu, ob ednem izučeni mizar, izdeluje fine cerkvene oprave (stole itd.), v umni čebelarji popolnoma izurjen, in poštenega vedenja, želi pri kaki srednji fari orgljarsko in mežnarsko službo nastopiti. 2-3

Jožef Rangus, Moškanjci pri Ptuju.

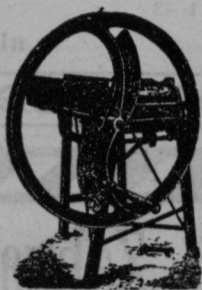
Vse stroje za poljedelstvo. Vnovič znižane cene!

Triljeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. **Sušilnice** za sadje in zelenjavo. **skropilnice** proti peronospori, poboljšani sestav Vermorelov.

Mlatilnice, mlinci za žito stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. (Te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč, kakor hidravlične (vodovodne) preše).

Slamoreznice, se jako lahko gonijo, in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vse poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

Ig. Heller na Dunaju, II/2 Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo.

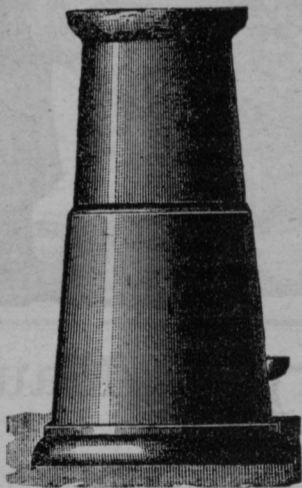
6-20

— Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati. —

Najboljše možnarje za streljanje proti toči,

dalje

novoiznajdene „brzostrelne in varnostne možnarje“

(katerih ni treba nič zabijati, pri streljanji vsaka nevarnost izključena, pokajo boljše, potrebujejo manj smodnika in streljajo mnogo hitreje kot navadni možnarji);

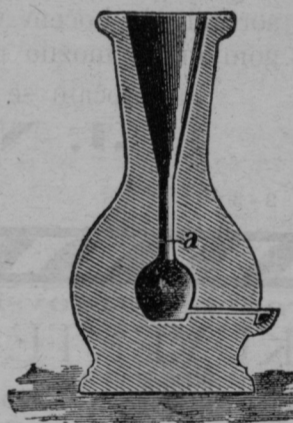
najboljše in najnovije kmetijske stroje; vse sestavne dele iz železa za mline, žage, tovarne in druge obrtnijske naprave

izdeluje in prodaja po tovarniških cenah z garancijo

tovarna za stroje in livarna

Pehani, Lorber in dr.

v Žalcu pri Celji. 3

Trgovina umetnega in stavbenega kamnoseka

J. F. PEYER-a

Kokoschneegg-Allee — Maribor — Hilariusstrasse.

Se priporoča p. n. občinstvu za vsa kamnoseška in podobarska dela, kakor tudi za vsa popravila.

Velika zaloga izdelanih novih nagrobnih kamenov, marmornih plošč vseh barv in vsake velikosti vedno na prodajo. 8-45

Solidna postrežba in prav nizke cene.

Franc Dolenc v Mariboru, Tegethofove ulice 21.

P. n.

Velečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporočam svojo

veliko zalogo suknenege, platnenega in modnega blaga

za moške in ženske obleke, vsake vrste štofov, kamgarnov, prvi-jenov in toskinov črnih, gladkih in pisanih kašmirjev, najnovije volne, perkalov in satinov v vseh barvah od najcenejše do najboljše vrste — volnenih in židanih robecev, narejenih belih, pisanih in Jä-gerjevih sraje, kolirjev, manšet in najnovijih zavratnikov.

Blago prijemam od prvih in najboljših tovarn, zategadelj sem zmožen vsakemu po najnižjih cenah postreči.

Z odličnim spoštovanjem

Franc Dolenc.

3-5

Franc Dolenc v Mariboru, Tegethofove ulice 21.

Zaloga manufakturnega blaga na debelo in drobno

Zaloga manufakturnega blaga na debelo in drobno

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da sem zapričel v Trstu trgovino za

komisijonalno in špedicijsko poslovanje.

Naročila in sicer mala v pošiljkih po 5kg, po pošti in od 30kg naprej pa po železnici, izvrševal bom točno in ceno.

Razpošiljal bom razen kolonijalnega blaga tudi druge na trg spadajoče stvari, kakor: sadje, zelenjavo, ribe i. dr. Pečal se bom z razprodavanjem domačih pridelkov, s prijemanjem blaga v svoja skladišča, dajal na ista naplačila in posređoval dotično prodajo na korist lastnika.

Trgoval bom tudi z vinom na debelo.

Sprejemem zastopstva trdnih — za konkurenco sposobnih — tvrdk in polagam za to kavicjo.

Nadejaje se, da se me sorojaki domisljo, ostajam odličnim spoštovanjem udani

1—3

Ernest Pegan,

v ulici S. Francesco št. 6. v Trstu.

Zahvala in priporočilo.

Prečastiti duhovščini, g. učiteljem, p. n. pi-sarnam, slav. občinam, slav. krajnim šol. svetom, slav. društvom, kakor vsem g. trgovcem in slav. občinstvu, izrekam povodom preselitve svoje trgovine za do sedaj podeljeno zaupno mi naklonjenost največjo zahvalo, ter si ob jednom dovoljujem naznanjati, da sem z današnjim, to je od 15. t. m. radi znanih Vam zaprek iz gosp. Reicher-jeve hiše zraven pošte, svojo trgovino v

Dr. Ploj-evo hišo

zraven okrajnega glavarstva ali nemške hranilnice

premestil ter prosim zgoraj navedene čast. od-jemalce za daljno mi naklonjenost in mnogobrojni obisk, ob kateri priliki še povdarjam, da sem enako trgovino mnogo razširil in popolnoma dobro sortiral, ter hočem vsakomur točno z dobrim blagom in po možno nizki ceni postreči.

Priporočam se z vsem spoštovanjem

J. N. Peteršič,
Ptuj.

2—3

Uradne in trgovske
KUVERTE
s firmo priporočila
tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc,

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“
in „pri kroni“.

Priporočila čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, suho bučno seme, orehe, konoplje, laneno seme, detelno seme, krompir na cele vagone, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretnino.

Z velespoštovanjem 8-52

Anton P. Kolenc.

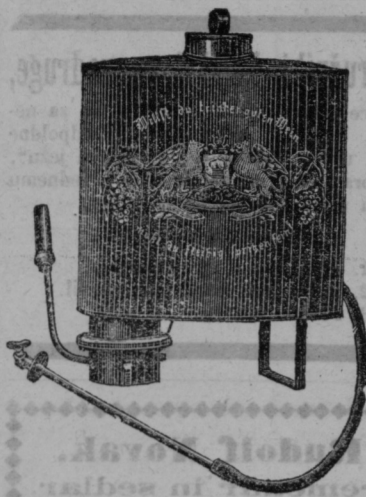
1898
Mauthner's Samen.

Aussaatzeit Ende Februar und März.

Saatweite: 20 cm. Abstand der Reihen, 10 cm. in der Reihe.

Bodenbeschaffenheit: Tieflocker, recht nahrhaft und nicht frisch gedüngt.

Priporočam svoje doma izdelane, 4¹/₂ kilo težke, bakrene

vakuum

peronospora - brizgalnice,

komad 12 gld. Kdor vzame 6 komadov, dobi 7⁰/₁₀ odpustka. 2000 komadov že v rabi.

Bakrene plošče, cevi, izdelani kotli za žganje in pranje vedno v zalogi.

A. Fiebiger,

kotlar koroške ulice 6,
v MARIBORU.

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravlja v lekarni k Zrinjskemu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Trpotčev sok nepresežno deluje pri vseh prehlajenjih dušnih organov, ter je najboljšo sredstvo za prsni katar, kašelj, prsobol, hripavost in vratnobil. Tudi zastarani kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času da odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko spijo in na ta način hitro okrevajo. Izmed mnogih zahval spominjam tukaj samo ono:

„Velemenjeni gospod lekarnik!

Posljite mi še tri steklenice Vašega izvrstno delajočega trpotčevega soka; potrebujem jih za svoje poznanec. Jaz sem od dveh steklenic odnesnega kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam. Priporočil bodem ta zdravilni sok vsem prsobolnim. S poštovanjem — Rudolf Ausim. Na Dunaji, 20. marca 1897.“

Pazij naj se torej, da je na vsaki steklenici varstvena znamka t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti samo oni je pravi trpotčev sok, kateri to varstveno znamko nosi. — Cena steklenici s točnim opisom je 75 kr. — Razpošilja se vsaki dan s pošto na vsa mesta in sicer proti predplačilu (priračunavši 20 kr. za zametek) ali pa po poštne povzetju. — Ceniki raznovrstnih domačih preskušanih zdravil razpošiljajo se na zahtevo zastoj in poštne presto. Lekarna k Zrinjskemu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

29—30

Znano izvrstne
Ljutomerske

škropilnice

proti peronospori

izvolijo se naročiti naravnost pri
A. Huber-ju v Ljutomeru.

Cena za eden komad:

s kupreno puto gld. 13.—

s leseno puto „ 9.—

Poština za kupreno puto 30 kr.

Te škropilnice se lahko rabijo tudi za škropljenje dreves, če se natakne daljša cev.

Vsako leto večja raba in mnogi dopisi, priznanstva dobrega delovanja, dokazujejo izvrstno rabljivost više imenovanih škropilnic. 3-3

Mauthner-jevih

slovitih

zeliščnih in cvetličnih semen

v zaprtih, oblastveno zavarovanih zavojih

s sodnijsko vpisano

varstveno znamko „medved“

se nahajajo

komisijska skladišča

pri največ

veletrgovinah z mešanim blagom v Avstriji.

V vsakem kraju je poverjena komisijska prodaja 80 najbolj zahtevanih vrst in zeliščnih in cvetličnih semen le jedni tvrdki, toraj nastavljen le jedna omara. Iz krajev, kjer se še ne nahajajo komisijska skladišča, se naznanila sprejemajo.

Kot sveža in pristna semena, tvrdke **Edmund Mauthner** (Budimpešta, Andrassystrasse 23.) veljajo le ona, ki so zaprta v izvirne zavitke z letnico 1898 in na katerih se nahaja, kakor kaže poleg stoječa podoba, slika medveda in ime Mauthner.

Pred ponarejanji se svari.

Čas setve: Koncem februarja in marta.

Prostor za posejatev: 25—30cm oddaljenost vrst 10cm v vrsti.

Kokovost zemlje: Globoko zrahljana, redilna in ne na novo pognojena. 10—10